

Slaviša Šučur, zastupnik u federalnom Parlamentu

Francuzi nam se dive

Šta sadrži novi zakon o matičnim knjigama? Koliko je realno njegovo donošenje do kraja septembra, a koliko njegova realizacija uopće? Hoćemo li sve dokumente moći dobiti na jednom mjestu, čak i u svome domu?

Razgovarala: Edina KAMENICA

U posljednjoj sedmici jula okončana je javna rasprava o nacrtu novog zakona o matičnim knjigama. Vrlo brzo će biti utvrđen konačan tekst prijedloga i, kako ocjenjuje federalni zastupnik Slaviša Šučur, inače jedan od inicijatora donošenja tog zakona, najkasnije do kraja septembra ovaj zakon bi trebalo da se nađe u Parlamentu. Da će biti izglasan, Šučur uopće ne sumnja.

• Zašto?

- Zato što je osnovna njegova namjera da, u oblasti koju obuhvata, maksimalno pomogne građanima, da ih oslobodi iscrpljujućih, dugotrajnih, skupih procedura dolaska do dokumenata, zbog čega smo do sada gubili vrijeme, energiju, novce...

Ako je greška, nije lav

• Šta će, recimo, olakšati taj zakon?

- Svi smo bili u situaciji da se na nekom našem dokumentu, rodnom listu, vjenčanom, umrlom, uoči štamparska greška... Nedostaje slovo, ili stoji neko koje ne treba, i onda je to značilo ulazak u komplikovanu, dugu proceduru, obraćanje nadležnim organima u MUP-u... Prema ovom zakonu, sve takve greške će moći ispraviti matičar na licu mjesta. Naime, zakon, kao svoju osnovnu pretpostavku, podrazumijeva postojanje elektronske baze podataka i njihovu razmjenu između opština, između pojedinih nadležnih organa...

• **Moram Vas prekinuti: jesu li tehnički uslovi u općinama takvi da omogućuju provođenje tog zakona odmah, ili će se i na njih čekati?**

- Stanje je u toj oblasti puno bolje nego što se obično misli. Preko 90 posto podataka je uvedeno u elektronsku bazu, u najvećem broju opština. Možda ćete se iznenaditi ako kažem da samo dvije-tri opštine nisu trenutno osposobljene za ovaj posao. A, ako se uzme u obzir da su se, u pripremama za proces liberalizacije viznog režima, sve opštine povezale s sistemom IDDEEA, (Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka), onda je još jasnije zbog čega mislim da su uslovi za donošenje i provođenje ovog zakona vrlo realni.

• Koje će još olakšanje građanima donijeti?

- Matični broj postaje nepromijenjena kategorija i ključ je svega, no zakon predviđa uspostavljanje i matičnog registra, u kojem će se tačno vidjeti građansko stanje neke osobe, njeno ime i prezime, identitet roditelja, djece, kada je, ako je, vjenčana, kada su djeca rođena, datum neke smrti...

Jednom se rađamo

Dakle, neće se više morati ići na sto adresa da biste tražili sto uvjerenja, jer

GRADANSKO STANJE

Matični broj postaje nepromijenjena kategorija, a zakon predviđa i matični registar, u kojem će se tačno vidjeti ime i prezime, identitet roditelja, djece, kada je, ako je vjenčan, kada su djeca rođena, datum neke smrti...

će sve to biti na jednom mjestu. Koja je to prednost najbolje znaju oni koji su iz mjesta prebivališta, za svako uvjerenje (važilo je samo šest mjeseci i imalo preciznu namjenu), morali odlaziti u mjesto rođenja, što je skopčano s nebrojeno poteškoća. Sada će to biti samo jedno uvjerenje, koje će se moći dobiti u svakoj opštini i, što je vrlo važno, ako je to uvjerenje potrebno nekoj instituciji, ona će ga

moći zatražiti po službenoj dužnosti.

Naravno, uz ovaj zakon, nužno je donijeti i niz drugih, ali i prateća podzakonska akta, a sve i zato da bi se obaveze iz evropskih i međunarodnih konvencija, a koje naša zemlja ima u ovoj oblasti, ispunile.

• Sve to podrazumijeva i obučene ljude?

- Predviđeni su i programi obuke za matičare, polaganje ispita, vodilo se računa o svim elementima...

• Kako će funkcionisati saradnja s RS-om?

ćemo u cijeloj regiji, pa i šire, najnaprednija zemlja u vezi s ovom problematikom. Raniji je zakon donijet osamdeset i neke i radilo se prema uredbi sa zakonskom snagom. Zašto mislim da smo mi napravili najveći iskorak? Mi smo vidjeli rješenja koja su uradili naši susjedi, imali smo priliku sagledati njihove dobre i loše strane. Recimo, naša rješenja s matičnim registrom su sigurno bolja od onog što je sada ustanovljeno u Hrvatskoj, gdje se i dalje podrazumijeva vađenje izvoda s rokom trajanja.

Lična karta s kućnog računara

Uostalom, kada su nam dolazili iz Evropske komisije, uoči liberalizacije viznog režima, kako bi vidjeli šta smo sve uradili, vjerujte, mnogi su bili u šoku, pa i predstavnici iz Francuske, Engleske... Pojedinci iz EK-a su bili iskreni i priznali su da će njima trebati još jako mnogo vremena da bi dostigli naš nivo rada s matičnim knjigama...

• Rekli ste da će biti potrebno donijeti još neke prateće zakone?

- Oni se već pripremaju... Na primjer, zakon o elektronskim dokumentima, zasnovan na sistemu digitalnog potpisa. Ili zakon o ličnoj karti, koja bi takođe trebalo da bude u elektronskoj formi. Svaka osoba bi imala vlastiti elektronski čip i s kućnog računara bi mogla dolaziti do pojedinih dokumenata.

• Meni sve to zvuči nevjerojatno, a i pretpostavljam da hakeri jedva čekaju novi izazov. Koliko je cijeli sistem bezbjedan od raznih zlonamjernika?

- Onoliko koliko se to bilo gdje može biti...

• Koliko sve to košta? Ima li Federacija sredstva da se postupak završi do kraja?

- Zahvaljujući raznim projektima, recimo GAP programu (Šučur je i kao njihov savjetnik bio također angažovan oko ove aktivnosti, p.a.), kao i raznim donacijama, ali i radom na promjeni svijesti u samoj lokalnoj zajednici o značaju digitalizovanja matičnih knjiga, i njihovog umrežavanja, sa tim ne bi trebalo da bude problema nikome kome je kvalitetna usluga građaninu na prvom mjestu. To nema cijene.

- Obje entitetske vlade su izrazile ničim uvjetovanu spremnost za saradnjom, bilo je nebrojeno sastanaka oko toga, dogovoreni su koraci, sve je razrađeno do tančina. Onog trenutka kada je RS odlučila koristiti IDDEEA strukturu, svako drugo pitanje je postalo nevažno, nego je samo sada do vremena.

• Gdje je BiH, odnosno FBiH, poručeno sa zemljama regije?

- Nakon usvajanja zakona, tvrdim, bit